

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., po jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se za 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Frana Kolmana hiši, „Gledališka stolba“.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Govor poslanca dra. Vitezića

v državnem zboru v 14. dan marca.

Leta 1880. izšla je v Benetkah knjiga z naslovom: „La Venezia Giulia, studii politico-militari di Paolo Fambri, già Capitano del genio Militare italiano con prefazione di Ruggiero Bonghi“.

Spisovatelj si je v tej knjigi postavil nalogo, dokazati, da so l. 1866 mej avstrijskim cesarstvom in Italijo določene meje za zadnje imenovano deželo, namreč za Italijo jako neugodne in da je zaradi tega treba popraviti to hibo s tem, da se vzhodni del Furlanije, to je današnje Goriško, potem Trst z okolico in Istro, to je Primorsko odstopi Italiji, tako, da bodo meje Italije na tej strani Julske Alpe in morje Jadransko. V dokaz te trditve navel je zgodovinske, geografske, politične, etnografske in klimatične razloge.

Omeniti moram, da Fambri s svojo trditvijo ni osamljen, marveč je to deloma program takozvane „Italia irredenta“ in da celo konservativni državniki Italije težé po tem smotru.

Razložek je le v tem, da bi slednji, konservativci namreč, ta smoter radi dosegli potom diplomatičnih pogajanj proti drugim koncesijam, „Irredenta“ pa bi brez ozira na pogajanja, ki bi bila potrebna, sklicevala se na silo orožja.

Fambri, kakor v tej knjigi razpeljava, bi rad zavzemal nekako srednje stališče; pravi namreč, da treba poprej resno poskušati, da se stvar reši mirnim potom, a ko bi to ne šlo, bi bil tudi on za resno postopanje. Da, reči se sme, da pripada bolj naprednej stranki, stranki akcije, nego zmernej stranki.

V dodatku k tej knjigi piše tudi o znanej brošuri „Italicae res“, katero je pisal polkovnik avstrijskega štaba, — da je pisec te knjižice brat umrlega ministra vnanjih zadev Haymerla — je javna tajnost — ter jo skuša ovreči.

Na strani 184 svojega dela piše baš v tem dodatku naslednje (čita): Zmota bi bila, da bi se mi zamenjali z ekstremno stranko — govori namreč o svojej stranki in o sebi — a ravno tako bila bi tudi zmota, ko bi trdili, da mi, kar nas je zmernih, nemamo nič občega z onimi, da bi v vsacem slu-

čaji grajali onih inicijativo. Istina, mi hočemo sporazumljenje, oni neslogo, mi zjedinenje in jednoto, dočim bi oni tudi prepira in razpora se ne ustrašili; ker se pa v nikakih naporih, zlasti pa v politiki ne vlečejo preme črte, tedaj je še vedno možno, da pridemo kje vkupé, v dotiko.

Bivši italijanski minister in senator, Bonghi, je na prošnjo Fambrija, svojega osebnega prijatelja, slednjemu pisal pismo ter izrekel svoje mnenje o vprašanji, po Fambriji sproženem. To pismo je predgovor Fambrijevu delu; Bonghi v njem naravnost pove, da pripada zmernej stranki, pravi tudi, da želi zboljšanje mej, a nikakor ne siloma, temveč z dobrega. Ker je Fambrijevo delo vzbudilo v Italiji veliko pozornost, ker se dotika najvitalnejih interesov Avstrije, ker govori o narodnem obstanku, o „biti ali ne biti“ nas Slovanov v Primorskeji, zdelo se mi je umestno, spregovoriti v tej zadevi v visokej zbornici in sicer za tega delj, da se iz tega napravi sodba o politiki naše vlade. Do sedaj nesem govoril o tej kočljivi stvari, ker sem mislil, da bode vlada svojo dosedanje pogubonosno politiko v Primorskeji premenila vsled opominov, katere je dobivala od raznih stranij — tudi od mene na tem mestu. Ker se pa to ni zgodilo, ker se tudi ni nadeti, da se to zgodi pozneje, ker je nasprotno položaj Slovanov v Primorskeji vedno slabši, čutil sem se kot Avstrijec in Slovan primorane, dotakniti se te rane z energično roko, da se zaceli, kolikor možno.

(Dalje prih.)

Letošnji proračun v državnem zboru.

III.

Drugo bitvo v budgetnej debati v 10. dan t. m. pričel je minister baron Pražak s tem, da se je — umaknil za jeden korak nazaj! Tolažil je pl. Carnerija, kateri zaželel je v poprejšnji seji, njega in vse druge ministre videti v rokah državnega našega sodišča. Stvar se je sukala zastran besed, katere je minister pravosodja Pražak v seji 31. dan januarja t. l., opravičujé svoje jezikovne naredbe in ravno omenjaje zahtevano razdelitev Češke, izpregovoril, rekši levičarjem: „Nikar ne zahtevajte, kar bi bilo na zoper državnemu pravu in tisoč let starej zgodovini Češke!“ Zavoljo tega, ker se po

navadnem tolmačenji besed v Pražakovej izjavi govori o državnem pravu Češkem, nastal je bil po poročilih nemško-židovskih „schlachten-bummlerjev“ tak dir in strah v Nemcih, da so morali sami dinamitardi à la Carneri e tutti quanti miriti preplašeno čredo! Slovanski gospod Pražak pa, odkar sedi visoko na ministerskeji vejici, ne hotel bi za ves svet ne niti z besedo užaliti ponižnega avstrijskega Nemca! Zato je danes teden hitel zatrjevati, da on z „državnim pravom“ ni hotel izreči posebnega „češkega državnega prava“, nego „osnovno državno pravo“. Minister baron Pražak češkega državnega prava ni mislil! Nekako tako donelo je iz njegovega govora, kakor da bi iz avstrijskega ministra ust ne smelo priti izpričevanje bitju češkega državnega prava, katero pripoznal je sam presvetli monarh in s katerim se izrečno sklada člen III. patenta z dné 26. februarja 1861. leta! To vse pa iz strahu pred avstrijskim kipečim nemštvom, katero pa sedaj „po prestanem strahu“ ima zabavo z ministerskim „lapsus-om linguae“! Ker nam slana diplomacije iz obližja ni še poparila duše, umevna je nam osuplost, katera oprijemala se je ob izjavi „češko-slovanskega“ ministra češko-slovanskih poslancev, katera prešinja pikre besede dra. Grégra. — Ali še z drugo besedo obetal je gospod minister, mehki baron Pražak mir, in z leto besedo nam bodo oficijozni domače naše reje brez dvojbe še velikokrat skušali pahljati vroče čelo! Dejal je namreč, da imejmo usmiljenje z našimi sodniki, ki slovenščine ne umejo, a da pridejo časi, v katerih nam po žlebovih sedaj uravnanih srednjih šol priplavajo sodniki, slovenščine učeni! Da bi bil naučni minister baron Conrad v tistej seji navzočen! Popraviti bi bil moral obete svojega kolege v tistem smislu, da so sedaj šole slovenščini na ljubo uravnane le za poskušnjo, in da na tej poskušnji visi vsa slovenska ravnopravnost, sploh pa da on baron Pražaku jamčiti ne more, da bi čez 40 ali 50 let gledé slovenščine nijeden ne bil potreben in bi ne imel izgovora dandanes veljavnega, od slovanskega ministra z vsemi trdnjavami oddanega! Kaj nam je početi s sodniškimi in drugimi uradniki, ki iz politične mrznje do Slovencev njegove naredbe in naše slovenske pisane vloge mečejo pod klop,

LISTEK.

Knez Serebrjani.

(Ruski spisal grof A. K. Tolstoj, poslovenil I. P.)

IX. Poglavje.

Sodba.

(Dalje.)

Sredi občega molčanja slišalo se je rožljanje zlate verižice, ko je Ivan spustil iz rok podobo odrešenika, pri katerem je prisegel Serebrjani, prekrižavši se.

— Zdaj pa pojdi! rekel je Ivan, — in moli k svetej Trojici in vsem svetnikom, da bi varovali te vsake, še tako lahke krivde!

— Vi pa, — pristavil je, obrnivši se k zemskim bojarjem, — ki ste slišali moj govor, ne pričakujte novega odpuščanja Nikiti, in ne prosite zanj, ko bi zopet zaslužil mojo jezo!

Ko je tako dal Ivan vsakemu svojevoljnemu postopanju s Serebrjanom nekako pravstveno pravo, pokazala se je velika zadovoljnost na njegovem obrazu.

— Pojdite vsi, — rekel je, — vsak po svo-

jem delu! Zemski dobro zapomnite moje ukaze, a opričniki, moji izbrani slugi, pomnite svojo prisego, in ne dajte se motiti s tem, da sem pomilostil Serebrjanega, v mojem srci ni pristranstva niti k bližnjim, niti k daljnim.

Začeli so se razhajati. Vsak jo je pobral domov, in odnesel seboj ta strah, drugi žalost, ta jezo, drugi razne nade, marsikateri pa samo pijanost v glavi. Slobodo pokrtil je mrak, mesec je izšel izza gozda. Grozen bil je videti temni dvorec s svojimi kupljami, sobami in grebeni. Od daleč bil je podoben kakej pošasti, ki se je sključila in je pripravljena na skok. Jedno nezagrnjeno okno svetilo se je, kakor pošastino oko. Tam je car goreče molil.

Molil je za mir v svetej Rusiji, molil zato, da bi mu Bog dal moč iztrebiti izdajo in nepokorščino, da bi blagoslovil njegovo težavno delo zjednačenja silnih s slabimi, da bi v Rusiji nikogar ne bilo višjega od drugega, a bi vsi bili jednaki, in on bi stal mej vsemi, kakor hrast na prostranem polji.

Molil je car in priklahjal se do tal. Gledale so ga svetle zvezde skozi okno, in vedno bolj se zavijale v meglo, kakor bi hotele reči: „Car Ivan, Vasiljevič! Ti si se lotil slabega dela, ne da bi bil vprašal nas, a zapomni si: dva klasa ne zrasteta

jednako visoko, ne da se zravnati visokost gorá z majhnimi hribi, in na zemlji ne more biti brez bojarjev.“

X. Poglavje.

Oče in sin.

Bila je že noč, ko se je vrnil Maljuta po mučenji Količevih in sorodnikov ter prijateljev usmrtenega metropolita. Gosti oblaki so kakor črne gore visele nad slobodo, in grozile z nevihto. V Maljutinej hiši so že vsi spali. Samo Maksim še ni spal. Šel je očetu naproti.

— Ljubi oče, — rekel je Maksim, — čakal sem tebe, nekaj moram govoriti s teboj.

— O čem? — vprašal je Maljuta, in uprl je svoj mračen pogled v Maksima.

— Jaz grem jutri, — nadaljeval je, — odpusti mi oče!

— Kam? — vpraša Maljuta.

— Kamor me popelje pot, oče; zemlja je velika in prostora je dovolj.

— Ali si prišel ob pamet? V istini ti blazniš, kaj si naredil danes pri kosilu? Kako, da si se upal ugovarjati carju? Ali ne veš, kdo je on, kdo pa ti?

— Jaz že vem, oče; pa tudi vem, da se mi je zahvalil za to. A vender ne morem ostati.

tega nam gospod pravosodni minister povedal ni, — ne preostaje nam torej drugega, nego priporočiti jih še nadalje njegovemu varstvu!

Pač je vreden ostrega pogleda, kdor razposajeno brca po sedanje slovanske vlade mehke naróčaji, kjer se Nemcem tako mirno in varno počivati dá! Ali vender, kdo bi kaj takega zameril poslancu Hebsške trgoviaske zbornice pl. Plenerju, kateri je „Politiki“ ravnokar — „der deutschnationale Naturbursche!“ Izpregovoril je ta smrtni sovražnik imena českega koj za ministrom Pražakom in razvil je o notranj in vnanj naši politiki tako sijajne semitske nazore, da ni čisto nič pretirana sodba v nekem nemško-liberalnem listu, če se jo vzame „cum grano salit“ glasečo se: „Cel Dunaj je očaran po zadnjem govoru Plenarjevem.“ In kako dobro dene taka pohvala bivšemu legacijskemu sovétniku! Interesantna malenkost se pripoveduje o moži: Ko je v jezikovnej debati imel znani govor, v katerem je tako strastno narodnosti hujskal in celo zaletával se v nemško zvezo, ker se je knez Bismarck predrznil bil govoriti „von Herbstzeitlosen“, tedaj postavil je v predloženi stenogram svojega govora z olovnikom besedice: živahno odobravanje, burno odobravanje itd. Glasila zjedinjene levice dobro vedó, kaj pl. Plener rad ima, in tako tudi strežejo nabudnemu moži! Dasi pa je govornik znan tudi po svojej visokej izobraženosti in odličnej zgovornosti, vender zadnji njegov govor ni, da bi ga človek na večjih mestih z milovanjem ne prebiral! Ako se nam finančno njegovo modrovanje zdi sumno že zavoljo tega, ker je napérjeno bilo v prvej vrsti proti odanemu portfélju avstrijskih financ, moramo pač nekatere politične detonacije iz njegovega govora, naravnost priporočati humorističnim listom! Te so na priméro: „Levica hotela je s predlogom državnega jezika napraviti konec narodnim bojem, ta predlog bil je mirovni násvet.“ „Prepir mej narodnostmi je jedino le sedanje vlade. Mi boja nismo hoteli, bojimo se ga ne in razširili bomo nemško-češko gibanje po vsej Avstriji, ako bi to vladanje imelo še nadalje trpeti. Iz tega gibanja porodila se je želja po razdelitvi Češke v dokaz, da so tamošnje razmere neznosne.“ „Nemški Pemci se hočejo znebiti čeških uradnikov in da se jih néha stiskati z uradno češčino. Toda po čeških krajih češke dežele biva naj nemški državni jezik.“ „Nasprotstvo z Rusijo se je pomaknilo v daljave in slovanska zveza na desnici pada v ceni.“ „Zavoljo dveh ali treh atentantov že vladani vedela, kje ima glavo in zaukazala je izjemno stanje.“ „Vlada jako dobro ve, da nazadnjaška vlada samo tedaj zorí, kadar se javni duh seséda. Na taci elementih slonijo računi sedanje nazadnjaške vlade.“ Sedaj, ko sta si Avstrija in Rusija dobri, Avstrija svoje Slovane zopet lahko zatira, ker se jej ni bati slovanske velesile! A v Avstriji treba je vladati „nemški“, ker smo si z Nemčijo prijatelji! Wer lacht da? Privoščimo te ženjalne kolóse prvorojenim Nemcem in idimo dalje!

Mnogo zasluženega priznanja donelo je naslednjemu govorniku, poslancu grofu Dziduskzicemu in njegovim stvarnim, dostojnim opominjam. „Že vpetič,“ dejal je, „zadržava takozvana državna stranka

državi budget, boj bojuje s strastjo, ki o državi misli: „Aut sit, ut fuit, aut non sit,“ in taka stranka trdi, da na njej sloni napredek.“ Potem je pobijal nasprotna očitanja, češ da se Galiciji vse dovoli, a da ta dežela za državo ničesar ne žrtvuje. Gledé narodnega vprašanja zatrjuje, da mora vlada nje mnogojezične države vsem narodom dajati priliko, svobodno in enakopravno hoditi po potu napredka. Avstrijo je težje vladati, nego katero drugo državo. Tudi se to ne dela po jednej šabloni in prav tu je velika zasluga vladarja, ki je umel, da se v Avstriji vse trdno spoji, če se vsem narodom da jednaka narodna prava. „Prepričan sem, da gospodar, ki stori vse narode enakopravne, ima večjo pravico do imena družega ustanovnika Avstrije, nego-li cesar Jožef II.“

Levičar Menger bori se za Rusine proti Poljakom, graja Mladočehe, podtika poslancu Adameku „ovaduštvo“, zaradi česar se ve da dobi parlamentarno krco, se trudi dokazati, da se Slovanom v Šleziji sila ne godi, zlasti, da jim je dovolj uradnikov Čehov, kar kažejo njih slovanska imena! Konečno misli, da mu kdo turí to verjame, če pravi: „Levica ne želi priti na krmilo. Sedanje večino vlada zlorabi, levica se pa zlorabiti ne da.“

Iz državnega zbora.

Z Dunaja 16. marca.

Pri debati o notranjem ministerstvu je poslanec dr. Vitezič v obširnem govoru razložil predne razmere v Istri in dokazal, da po tem potu se dela le za Italio irredento. Dr. Vošnjak pak je slikal težavni položaj štajerskih Slovencev. (Oba govora priobčimo po stenografičnih zapisnikih. Ur.)

Po govoru dr. Vošnjaka se oglasi Mariborski poslanec Schmiderer in na prav surov način skuša pobijati trditve v memorandumu Slovenskega društva. Tako predrzen je, trditi, da znajo vsi uradniki slovenski in da se pri Mariborskem okrajnem glavarstvu še preveč slovenski uraduje. Tudi na vino-rejski šoli Mariborski da je pouk slovenski in da nesreči pri Brežicah ni krivo neznanje slovenščine dotičnega uradnika, temveč drugi gospodje, ki so odgovarjali kmetom priti k predavanjem potovalnega učitelja. Človek se mora res čuditi, da si upa Schmiderer take neresničnosti v zbornici govoriti. Ker je debata že bila sklenena, je le še baron Gödel mogel nekoliko popravljati Mariborskega „Hamer-Ambosa“, pa slovenski poslanci bodo gotovo še imeli priliko zavrniti njegove ljute napade.

Da pa so Schmidererju in tovarišem sedanje razmere na Štajerskem po volji in jih ne morejo prehaliti, to ravno kaže, da so nasprotne sedanjí politiki sistemi in da uradniki, katere g. Schmiderer v nebesa kuje, javaljne stojé na stališči, ki se strinja z javno proglašnim programom Taafejeve vlade.

Najmanje, kar mora vsak narod zahtevati od vlade, je pač to, da znajo uradniki jezik ljudstva, mej katerim poslujejo. Vlada, ne narod ima skrbeti, da ima jezika zmognih uradnikov. Če jih je dosle na Štajerskem pomanjkovalo, kriva je temu v prvej vrsti vlada, kakor je dokazano v memorandumu. Če bodo slovenski juristi upali, kmalu dobili adjutum

in če bodo vedeli, da zavoljo svoje slovanske narodnosti ne bodo prezirani, gotovo se jih bo oglašilo dovoljno število. Slovanski poslanci pa ne bodo mirovali, dokler svojemu narodu ne pridobé, kar mu gre po temeljnem zakonu; naj se Schmidererji in Foreggerji še tako repenčijo.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 17. marca.

V državnem zboru se nadaljuje specialna budgetna debata, to priložnost porabljajo azni slovanski poslanci, da izjavijo svoje pritožbe, katerih pri generalnej debati neso mogli, ker je bila prehitro končana. Tako se je v petek pritoževal Rusin Kulaczkovski, kako pritiskajo Poljaki, zlasti poljski uradniki Rusine. (Glej posebno poročilo.)

Odsek za urejenje duhovske plače končal je v saboto svoje delo s potrjenjem poročila poslanca Jirečka. Poslanec Beer je izjavil željo, da bi ta zadeva prišla še le po Velikej noči v zbornici na vrsto, da bodo poslanci imeli dovolj časa študirati to poročilo.

Štajerski deželni odbor sklenil je jednoglasno obrniti se na ministerskega predsednika s posebno izjavo proti slovanski spomenici, da bi se ustanovil za spodnjo Štajersko posebni oddelek namestništva v Celji ali Mariboru. Izjava deželnega odbora poudarja, da bi to krušilo državnopravno in zgodovinsko skupnost štajerske dežele. Deltev Štajerske nasprotuje državnemu pravu po mnenji nemških lažiliberalec, delitev Češke pa ne! To je v istini kaj čudna logika! Drzavno pravo ima pri njih samo tam veljavo, kjer jim to ugaja!

Da bi moravski Nemci svetu pokazali, da je Moravska nemška dežela in Brno nemško mesto, hočejo v Brnu sezidati velikansko poslopje „Nemški dom“. Dozdaj se je že v ta namen podpisalo 205.000 gld.

Na Hrvaškem se sedaj snuje nova stranka, katera bi imela zameniti sedanjo narodno, ter bi bila ob jednem sposobna za uspešno delovanje. Nova stranka misli se postaviti na ogersko-hrvatsko pogodbo in ob jednem zahtevati, da se izvedejo vse konsekvence, ki iz nje sledé, a se še neso izvele. Boj v to svrhu misli pa nova stranka vojevati v Pešti, ne pa v Zagrebu.

Vnanje države.

Program predlog, katere se bodo predložile srbske skupščini, se je že konečno določil v ministerstvu. Te predloge bodo priporočale reforme v vseh vetvah administracije. Garašanin je dal vsem razdičnim departementom ukaz, naj hitro izdelajo dotične vladne predloge. — Garašanin pride čez kake štiri dni na Dunaj, kjer misli ostati tri ali štiri tedne.

Protest ruske administracije, proti temu, da se je pokopal pisatelj Turgenjev na stroške Petrogradske občine, ni imel uspeha. Državni senat razsodil je na pritožbo Petrogradskega mestnega zastopa, da je imela občina pravo, tako zaslužnega moža na svoje stroške pokopati. — „Kreuzzeitung“ je izvedela, da Rusija misli tudi odklopiti svojega zastopnika v Belem gradu, Perzijanija, kakor je Jonina iz Sofije.

Pogreb bivšega italijanskega ministra Selle bil je jako lep. Sprevod je bil jeden kilometer dolg. Govorov pa ni bilo. Skoro vsi laški listi izjavljajo svoje obžalovanje nad izgubo tako izvrstnega državnika, ki ima mnogo zaslug za zjedinenje Italije.

„Temps“ misli, da bodo Francozi sedaj šli na Thaing-Huien in Lang-Sono, ko so vzeli Bac-Ninch, kajti ta dva kraja sta jim potrebna za ure-

— Oh, trmoglavež in bedak! Kako da si postal tako trmast? Kaj ti je danes? Kako da ti je zdaj prišlo na um, da hočeš odpotovati, ko ti je obljubil car, prišteti te k predstojnikom? Zakaj ravno zdaj?

— Meni je težko pri vas; ti sam veš, pa jaz nesem zaupal samemu sebi; že od otročjih let slišal sem od vseh strani, da je carjeva volja — božja volja! Oče Levki in vsi slobodski popi šteli so mi v velik greh, da jaz nesem vaših mislij. Pa reklo mi je nekaj, da jaz jedini imam prav. Vedno sem odkladal odhod. A danes, — nadaljeval je Maksim, — in rudečica se je pojavila na njegovem obrazu, — danes sem razumel, da imam prav! Ko sem zaslišal Serebrjanega, in zvedel, da je on razbil opričnike, katere si ti poslal na ubojstva, ter ni skrival pred carjem svojega pravičnega dela, in je kakor mučenik šel v smrt, — tedaj jelo je biti zanj moje srce, kakor še nikdar ni bilo, minulo je moje omahovanje in bilo mi je jasno, kakor dan, da na vašej strani ni pravice!

— Ali on te je vsega zmešal! — zakričal je Maljuta, že brez tega jezen na Serebrjanega, — tedaj on ti je zmešal pamet! Naj le pride meni v pest, ubil ga podem kakor psa!

— Gospod ga obvaruj pred teboj! — rekel

je Maksim, križajoč se; — on ne bo dopustil, da bi ti pokončal vse dobro v Rusiji! Da, — nadaljeval je navdušeno Maljutin sin, — ko sem zagledal Nikito Romanoviča, razumel sem takoj, da bi bilo dobro živeti z njim, rad bi se mu bil ponudil, pa ne upam si pouzdiginiti očij k njemu, dokler bodem nosil to obleko.

Maljuta je poslušal sina in dve čuvstvi borili sti se v njem. Hotel je zakričati nad Maksimom, pohoditi ga z nogama in prisiliti ga z grožnjami k pokorščini, a neko neprostovoljno spoštovanje zadrževalo je njegovo jezo. Neko čuvstvo mu je reklo, da tu nič ne opravi žuganje in v svojej spridenej duši začel je iskati drugih sredstev, da bi zadržal sina.

— Maksimček! — rekel je on in naredil kolikor možno prijazen pogled, kolikor je to dopuščal njegov zverski obraz, — čemu hočeš zdaj odpotovati? Tvoja beseda je dopala carju. Če si me ti bil tudi prestrašil s svojim postopkom, pa potegnili so se vsi svetniki za naju in omečili očeta carja. Namesto, da bi te bil kaznoval, pohvalil te je in obljubil podariti ti soboljev kožuh! Pomisli, zdaj se bodeš hitro pouzdigoval! Počakaj, zdaj se ti začenja življenje!

Maksim je pal Maljuti k nogam.

— Tu meni ni živeti oče! Nikakor nesem v

stanu! Ne morem poslušati plakanja in tuljenja vse dni, in gledati, da je moj oče...

Maksim je umolknil.

— Nu? — rekel je Maljuta.

— Da je moj oče — rabelj! — rekel je Maksim in povesil oči, kakor bi se bil prestrašil, da je moral očetu povedati tako besedo. Maljuto pa je zbegalo tako nazvanje.

— Mej rabeljem in rabeljem je razloček! — rekel je gledajoč v kot sobe. — Jeden je priprost človek, drugi pa veljavna osoba; jeden kaznuje proste tatove, drugi pa bojarje, ki podkopujejo prestol in pripravljajo celej državi pogin. Jaz nemam ničesar opraviti z razbojniki, moja sekira seče samo izdajalske bojarske glave.

— Molči, oče! — rekel je ustajajoč Maksim, — ne vznemirjaj mojega srca! Kdo iz teh, katere si ti pogubil, nameraval je kaj proti carju? Kdo iz njih je spodbopaval državo? Ne zaradi krivd, a iz lastne hudobije sečeš bojarske glave. Ko bi tebe ne bilo, bil bi tudi car milostljivejši. Pa vi iščete izdaje in z raztezovanjem izsiljujete zatožbe, vi ste krivi vse krvi. Ne, oče, ne jezi Boga in ne obrekuj bojarjev, a povej rajši, da hočeš brez razločka iztrebiti bojarstvo.

(Dalje prih.)

jenje meje. — General Millot poročil je 13. t. m. iz Bac-Nincha, da so Francozi priplenili 100 topov in mnogo municije in pušk. Dan poprej so pa Francozi izgubili 6 mrtvih in 25 ranjenih. — Francoski vladni listi se silno veselijo zmage, samo to nekoliko pomanjšuje njih radost, da Francozi niso nobenega sovražnega oddelka ujeli, zlasti pa, da jim niso Kitajci prišli v roke, kar bi bilo dalo povod od Kitajca zahtevati odškodnino. Opozicijski listi pa vsi hvalijo vojsko in graja francosko diplomacijo. Ne da se pa tajiti, da so najnovejši francoski vspehi v Tonkingu mnogo utrdili položaj sedanje francoske vlade, tembolj, ko Angleži v Afriki morajo vsako, še tako dvomljivo, zmago z velikimi izgubami kupiti. — Senat je izrekel na predlog grofa Saint-Valliera svoje čestitanje francoske vojski v Tonkingu. — Kakor se poroča Reut. Bureau iz Saigona so v petek morskimi roparji pri Hai-Phongu napali majhno francosko kupčijsko ladjo, ubili kapitana in 11 mornarjev. Odposlana je majhna ekspedicija za presledovanje roparjev.

V Nemškem državnem zboru se sedaj obravnava o vladni predlogi zakona za zavarovanje delavcev proti nezgodam. Predloga izključuje vsako privatno zavarovanje, a zahteva državno. V soboto je sam knez Bismark poprijel besedo. Strašil je poslance, če ne vsprejmo te predloge z absolutizmom, če tudi je on kakor je poudarjal prijatelj parlamentarizma. A sedanja razcepjenost strank v nemškem parlamentu škoduje veljavi Nemčije v Evropi. Ta predloga ne ustreza socialnim demokratom samo zato, ker ti potrebujejo prepričanje. Privatnih zavarovanj pa vlada ne more dovoliti, ker ne gre, da bi razna zavarovalna društva pri tem bogatela. kajti delavcu je treba cene pomoči. Nadalje je pa Bismark polemizoval z raznimi govorniki, in poudarjal kako se pogostem zlorabi beseda „svoboda“, da ta beseda večkrat pomenja le gospodstvo kake stranke, zato je on uradno niti rabiti ne more.

Belgijska vlada je zbornici predložila postavljeni načrt, da vojaki in podčastniki ne bodo imeli več volilne pravice, dokler aktivno služijo, redovniki bodo pa morali tam voliti, kjer so pred svojim ustopom v red imeli volilno pravo.

Angleži imeli so v boji pri Suakimu večje zgube, nego se je s prva poročalo, in Arabi so se bili z nenavadnim pogumom. Ko je vsled preneglega streljanja angleške prve brigade nastal dim, priplazili so se Arabi po vseh štirih mej Angleže in pod njih kanone, in pri tej priti planili kvisku ter napravili veliko zmešnjavo. To je bilo uzrok, da so Angleži izgubili topove. Angleži so samo tedaj zgubili nad 70 mrtvih in ranjenih. Angležev se je že hotel polastiti velik strah, cela brigada Davisova se je umikala, mornarski oddelek bil je že ves razpoden. Z optičnim telegramom so že bili poročili v Suakim, da je angleška vojska poražena; admiral Hewett je zabranil, da se ni odposlala ta depeša na Angleško. Samo temu se imajo zahvaliti Angleži za zmago, da je druga brigada ob pravem času posegla v boj. Vse izgube Angležev znašajo 100 mrtvih in 150 ranjenih, najbrž so pa še večje. Kakor Graham poroča, je mnogo šejkov vsled te zmage pristopilo k Angležem. Zveza meč Chartumom in Sendijem je zopet pretrgana. — V soboto bila je jako burna seja v angleški spodnji zbornici. Konservativci Labouchere je stavil predlog, da naj zbornica izreče, da z vojaškimi operacijami v Sudanu ni dokazana potreba izgube toliko ljudi. Vlado so zagovarjali lord Fitzmaurice, marquis Hartington in Sir Charles Dilke, ter s svojo veliko zgovornostjo dosegli, da je bil Labouchera predlog z 111 proti 94 glasom zavrnjen v kljub vsem naporom konservativcev. Parnelliti glasovali so z manjšino.

Dopisi.

S Ptuja 16. marca. [Izv. dop.] Poročali smo o tistem občutljivem tukajšnjem nemčurčku, ki ga je zgrabil furor teutonius, prejemši od davkarje dačne knjižice v nemško-slovenskem tekstu, in tudi poročali, da se je ta lahkoživni možičelj pritožil vsled te davkarske hudomušnosti na c. kr. finančno deželno ravnateljstvo v Gradci, ter prouzročil, da je izdalo to ravnateljstvo mahoma znano naredbo, namreč, da se imajo Nemcem oziroma nemčurjem dajati knjižice le v nemškem jeziku.

Slovenska stranka, misleča, da se meri za vse po enem in istem metru ter da veljajo za Slovence iste postave kot za Nemce ali barem nemčurje, ter z ozirom na to, da spodnja Štajerska broji 379.892 Slovencev ali le 41.378 Nemcev, mej katerimi pa je nad polovico nemčurjev, nemčurk in nemčurčkov, zahteva tudi knjižice, a s samo slovenskim tekstom, na katero prošnjo je pa izdalo omejeno ravnateljstvo sledečo

odločbo.

Na to prošnjo se naznanja, da dačnih knjižic le s slovenskim tekstom ni založenih, ker do zdaj niso potrebne (?) bile, dačne knjižice le z nemškim natisom pa morajo za obdačence v gornjem in srednjem Štajerskem pripravljene biti.

Sedaj se natis dačnih knjižic le s slovenskim tekstom zavolj tega naročiti ne more, ker se še pri-

čakuje odločba preslavnega c. kr. finančnega ministerstva v vprašanji, katero je sprožilo, ali natis dačnih knjižic sploh obstane ali je opustiti, ker se sedaj dolg na zemljiščni daci obdačencem ne daje po dačnih knjižicah na znanje, ampak se mora to po plačilnih nalozih zgoditi, kateri so tudi za vplačevanje pripravno natiskani, glede na ta davek se tedaj dačne knjižice že sedaj nepotrebne kažejo.

C. kr. finančno deželno ravnateljstvo v Gradci
8. marca 1884.

Čakati hočemo tedaj nekaj časa, pa ne dolgo, bomo videli, kaj bomo za svoje denarje dobili.

Nase poslance pa pri tej priliki prosimo, da g. finančnega ministra opozoré, da bi ostalo pri starem t. j., da bi se tudi za naprej davale le knjižice, kar ni le za kmeta, ampak tudi za gospoda bolj praktično, kajti pole se lahko pogubé.

Z Vranskega 16. marca [Izv. dop. Te dni ako sem prav poučen v petek popoldne našli so delavci, ki so na griču „gavge“ imenovanem blizu Gomilkega tik Dunajsko-tržaške ceste zemljo za odvažanje na njive kopali, neko starinsko podzemeljsko zgradbo, katera utegne biti iz Rimskih časov. Do danes se še ni toliko odkopalo, da bi se moglo z gotovostjo konstatovati, kolike vrednosti bo ta najdba za starinoslovce. Vsekako je pa že radi tega zanimljivo, ker se okoli omenjenega griča vsled njegove mistične preteklosti suče mnogo pravljic in pripovedek. — Dela se marljivo nadaljujejo in Vam bom o končnem uspehu obširneje poročal. (Prosimo Uredn.)

Domače stvari.

— (Slavno občinstvo) opozorujemo na današnjo slovensko predstavo v deželnem gledališču.

— (Umrl) je v 14. dan t. m. gospod Ivan Goriup, posestnik in trgovec na Proseku, 57 let star. Pokojnik bil je vedno odločen narodnjak in obče veljaven mož. Bil je tudi deželni poslanec in odbornik Tržaškega mesta. Lahka mu zemljica!

— (Imenovanje.) Notarjem na Vrhniki imenovan je gosp. Anton Komotar, notarski kandidat v Laškem trgu.

— (Dnevni red mestnega odbora seji), katera bode v torek 18. dan marca 1884. leta ob 5. uri popoldne v mestni dvorani. I. Naznanila prvosedstva. II. Mestnega magistrata poročilo o reklamacijah vloženih zoper volilni imenik za letošnje dopolnilne volitve v mestni odbor. III. Personalnega in pravnega odseka predlogi gledé teh dopolnilnih volitev. IV. Istega odseka poročilo. a) o prošnji Ivane Šukovceve za penzijo; b) o nastavljenju dveh slug pri mestnem magistratu; c) o povračilu primanjkljaja na šolski dokladi iz kavicije pokojnega blagajničnega kontrolorja V. Denkla; d) o podelitvi kranjske ustanove za invalide v letnem znesku 31 gld. 50 kr.; e) o izboru nadzornštva meščanskemu premoženju. V. Finančnega odseka poročilo: a) o skontriranju mestne blagajne dne 13. decembra 1883. leta; b) o umirovljenju mag. kancelista gosp. A. Podkrajška in določbi njegove mirovine; c) o mestne klavnice in mestne loterijske posojilne zaklade računskem zaključku pro 1883; d) o dopisu visoke c. kr. deželne vlade gledé tržnega reda in o upeljavi novega klavničnega reda; e) o troških vzdržavanja realkega poslopja; f) o kaviciji g. Ilije Predoviča v znesku 54 gld. 40 kr.; g) o zavoda za zavarovanje malih otrok prošnji za podporo. VI. Stavbenskega odseka poročilo o gosp. inženirja Podhajskega pozivu na izjavo o nekaterih točkah gledé reguliranja Ljubljane z ozirom na načrt o izboljšanju Ljubljanskega barja. VII. Šolskega odseka poročilo: a) o remuneraciji za začasno opravljanje laborantove službe na veliki realci; b) o postavljanju peči za obrtno učilnico v kletnih prostorih realkega poslopja; c) o prezentovanju za Jurij Schmeidovo dijaško ustanovo. VIII. Gosp. mestnega odbornika Murnika samostalni predlog gledé obrtnih učilnic. IX. G. mestnega odbornika Hribarja samostalni predlog, da bi bilo na raznih krajih mesta dostaviti 15 novih svetilnic. Potem tajna seja.

— („Obrtnika“) izšla je 3. številka. Vsebinska: Žalostni časi. — O naši trgovinski in obrtniški zbornici. — Odrešenje rokodelcev ali „Slovenčeva“ potrata. — Varstvo dolžnika pri eksekutivnih prodajah. — O komunizmu in socializmu. — Domače zadeve. — Razne stvari. — „Obrtnik“ je prav vrlo uredovan in stane za vse leto 1 gld. 80 kr., za pol leta 90 kr.

— (V odbor ribiškega društva kranjskega) bili so pri občnem zboru zadujo soboto iz-

voljeni gospodje: pl. Kapus-Pichelstein, profesor Franke, Albert Valenta, direktor Paulin, Henrik Galle, F. Regoršek, dr. Kapler, Gustav Didak, Karol Karinger, dr. Vok in Nikolaj Lenček. Prečitala se je pri zborovanju jako interesantna razprava gosp. profesorja Franketa o umetnem gojenju rib.

— (Obleko za ude veteranskega društva,) kateri so uvrščeni v kolono društva rudečega križa, za nosilce ranjencev, doposlalo je vrhovno vodstvo te dni z Dunaja v Ljubljano. Veteransko društvo je sedaj obleko prevzelo, da se umeri vsakemu posamičnemu. Obleka je prav čedna, podobna obleki, kakeršno imajo sanitetni vojaki c. kr. armade.

— (S Ptuja) se nam piše: Naši nemčurji postali so najedenkrat zelo — pobožni. 19. t. m. obhajajo ter praznujejo svetek Jožefa — pa ne svetega, ampak spomin cesarja Jožefa. Če jih človek od daleč opazuje, zdi se mu, kakor bi imel same blazne pred seboj, kajti okoli tega spomenika skačejo ter se sučejo kakor Izraelci okoli zlatega teleta. Pri tej slavnosti pa bode znani velikan P.... tudi „glič držal“. Nedavno mi je kmet pravil, da glas od znane „šaljive“ živali ne pride do neba! Le burke uganjajte, ker zdaj imate čas, počasi pa ga bode še več imeli, ne mislite, da bode vedno novce štel!

— (V c. kr. glavnej tabačnej fabriki) pričelo se je zidati novo poslopje, katero bode vezalo dva velika trakta c. kr. tabačne fabrike. Delo proračunjeno na 42.000 gld. je prevzel gosp. Fran Kotnik z Vrda pri Vrhniki.

— (Tatvina.) Nadlajtnantu domačega pešpolka ukradel je vojak od godbe, ki mu je bil pridelen za služabnika, zlato uro in 60 gld. denarja. Danes popoldne so vojaki tatú povsod iskali.

— (Ljubezniva žena.) V soboto večer okoli 10.—11. ure zagleda slučajno iz svoje hiše stopivši „Martinček“, posestnik v zgornji Šiški, da je pričelo goreti v drvarnici bližnjega sosedu, po žeganjih in sejnih znanega igralca, „Parlafur“-ja. Hitro skoči po škaf vode, pogasi ogenj in skliče sosedu. Vsi so bili tega mnenja, da ni nikdo drugi zažgal, ko žena „Parlafur“-jeva, že čez 70 let stara „Birtovka“, in to iz maščevanja, ker je mož prepisal hišo na ime svoje hčere prvega zakona. Pravila je že pred 14 dnevi raznim ljudem, da bode zažgala hišo na vseh štirih voglih, in res je sedaj to tudi storila. Žandarmerija bila je takoj pri rokah in pričela preiskavo, katera je pokazala, da je požigalka že prej odnesla iz hiše vso svojo obleko, snela tudi vnanje okno, da bi jo v sili lahko ondot ven popihala. Bila je tudi še popolnem napravljenjena, dočim je njen mož že šel davno k počitku. Te sumljive okoliščine opravičile so popolnem žandarmerijo, da je povabila „ljubeznivo zeno“, katera menda tudi ta „kratkega“ obraja, za dalje časa na „ričet“.

— (Izpred porotnega sodišča.) Zadnjo soboto bil je zopet uboj in teška telesna poškodba na vrsti in so bili kmetski fantje iz Rovt, ker so jeduega fanta ubili, njegovega brata pa teško poškodovali, obsojeni: Lozar Martin na štiri leta, Otrin Matej na dva meseca, Lukančič Matej na tri mesece in Preven Janez na tri mesece teške ječe. — Danes popoldne je bil zatočen 18letni kmetski fant Ferdinand Stavec iz Dulj blizu Zidanega mostu hudodelstva uboja, ker je 28. dne decembra 1883 po noči kmetskega fanta Franceta Gorenca udaril s kolom po glavi, da se je takoj mrtev zgrudil. Zatoženi je dejanje obstal in bil obsojen na tri in pol leta teške ječe.

— (V Gorici) hudo razsaja davica. V neki hiši umrli so v dveh dneh štirje otroci. — Za M. Pirčev spomenik nabranih je 73 gld.

— (Letno poročilo katoliško podpornega društva v Celji) kaže 2047 gl. 24½ kr. dohodkov, 1744 gld. 67 kr. pa stroškov, tedaj preostanka 303 gld. 27½ kr. Društvenega premoženja je 2272 gld. 51½ kr. Mej stroški nabajamo 202 gld. za pripravo obleke in obutve ob božični veselici, 120 gld. za sirotinsko kuhinjo, v katero hodi sedaj 110 učencev in učenk štirikrat na teden na kosilo. — Vseh učenk, ki so koncem l. 1883 obiskovale trirazredno po tem društvu vzdrževano in za Celjsko okolico osnovano dekliško šolo, je 226, v šivalnej pa 25. To prekornostno društvo šteje 380 članov: 42 ustanovnikov (ki so vplačali najmanj po 40 gld.) 223 letnih udov z najmanj po 2 gld. na leto, 115 podpornikov vsaj z 52 kr. na leto.

Telegrama „Slovenskemu Narodu“:

Wiesbaden 17. marca. Avstrijska cesarica z nadvojvodinjo Valerijo dospela semkaj, bila po vladnem predsedniku in predsedniku policije na kolodvoru vsprejeta in na potu v hotel po mnogobrojnem občinstvu nazdravljana.

Madrid 17. marca. Časniki poročajo: Zasledili so tukaj vojaško zaroto republikaničnega značaja. Dva generala, dva častnika in štiri podčastnike so zaprli.

Najnovejše vesti.

Preteklo soboto dovršila se je v Inomostu porotna obravnava proti urednikoma Tržaškega lista „L'Indipendente.“ Porotniki so vprašanje, je li Juretig s svojimi članki hujskal k zaničevanju in k sovraštvo proti enotnosti države potrdili z 11 proti jednemu glasu. Vsled tega bil je Juretig obsojen na osemnajst mesecev težke ječe in na tri tisoč gold. izgube na kavciji. Glede Zampierija so porotniki z osmimi proti štirim glasom zanikali stavljen vprašanja in bil je oproščen, a ostane še v zaporu, ker je državni pravdnik objavil ničnosti pritožbo.

Preteklo soboto dokončala se je na Dunaji pravda proti morilcem Hugo Schenk in drugovima. Vsi trije obsojeni so na smrt. Najpred bode obešen Karol Schenk, potem Šlosarek, nazadnje pa H. Schenk. Vsi trije so izjavili, da se ne bodo pritožili proti kazni.

Mej osobami, katerim je H. Schenk dopisoval je tudi udova generala v Ljubljani.

V Czegledu so poslanci Ugrou, Hegedűs in Hermann sklicali shod volilcev, a bilo po pristaših Verhovaya razgnani, pri kateri priliki je bil Ugrou težko ranjen.

VABILO.

V sredo dné 19. marca 1884

priredi

pevski zbor ljubljanske čitalnice

VELIKI KONCERT

v deželnej redutnej dvorani

na korist svojemu zakladu.

Zborom ravna društveni pevovodja gosp. V. VALENTA. Instrumentalni del izvršuje c. kr. vojaška godba 17. pešpolka baron Kuhn pod vodstvom kapelnika gosp. J. NEMRAVE.

PROGRAM:

1. V. Parma: Slavnostna potnica v spomin 600letnice pripadanja Kranjske k Avstriji, svira vojaška godba. (Nova.)
2. A. Nedvied: „Gospodov dan“, mešan zbor. (Nov.)
3. F. S. Vilhar: „Zapuščena“, samospjev za tenor, poje gosp. J. Meden, na glasoviru spremlja gosp. R. Bežek. (Nov.)
4. Rossini: Ouverture k operi „La gazza ladra“, svira vojaška godba.
5. A. Nedvied: „Slovo“, moški zbor s samospjevom za tenor, katerega poje gosp. A. Razingar. (Nov.)
6. Lortzing: Iz opere „Car in tsar“, šesterospjev, pojó gg. Razingar, Pribil, Štamcar, Juvanec, Noll in Paternoster, na glasoviru spremlja gosp. pl. Ohm-Januschovsky.
7. Thomas: Uvod iz opere „Hamlet“, svira vojaška godba.
8. A. Foerster: „Venec Vodnikovih in na njega zloženih pesnj“, za moški in mešani zbor, samospjeve in veliki orkester. (Nov.)

Začetek ob 7. uri zvečer.

VSTOPNICE: Cerele-sedež 2 gld.; sedež v dvorani 1 gld.; sedež na galeriji 80 kr.; partér 60 kr.; za dijake 30 kr. — se dobé v ponedeljek in v torek (17. in 18.) v prodajalnicah gosp. V. Petricić-a in gosp. J. Gebe, koncertni večer pa pri kasi.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mo-krina v mm.
15. marca	7. zjutraj	745-89 mm.	+ 0-8°C	brezv.	jas.	0-00 mm.
	2. pop.	744-22 mm.	+ 13-3°C	sl. svz.	jas.	
	9. zvečer	744-66 mm.	+ 6-2°C	sl. svz.	jas.	
16. marca	7. zjutraj	745-61 mm.	+ 0-4°C	brezv.	jas.	0-70 mm.
	2. pop.	744-46 mm.	+ 12-5°C	sl. svz.	jas.	
	9. zvečer	744-10 mm.	+ 4-8°C	sl. svz.	jas.	

Srednja temperatura obeh dni je znašala + 6-8° in + 5-9°, za 3-8° in 2-8° nad normalom.

Dunajska borza

dné 17. marca t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Papirna renta	79 gld. 75 kr.
Srebrna renta	80 „ 95 „
Zlata renta	102 „ 15 „
5% marena renta	95 „ 25 „

Izdatelj in odgovorni urednik: Ivan Železnikar.

Akcije narodne banke	844 gld. — kr.
Kreditne akcije	322 „ 75 „
London	121 „ 50 „
S. ebro	— „ — „
Napol.	9 „ 61 1/2 „
C. kr. cekini	5 „ 70 „
Nemške marke	59 „ 20 „
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld. 123 „
Državne srečke iz l. 1864	100 gld. 170 „
4% avstr. zlata renta, davka prosta	101 „ 90 „
Ogrska zlata renta 6%	122 „ 10 „
„ papirna renta 5%	91 „ 50 „
5% štajerske zemljišč. od rez. oblig.	88 „ 45 „
Dunava reg. srečke 5%	104 „ 50 „
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	100 gld. 116 „
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	120 „ 75 „
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	106 „ 80 „
Kreditne srečke	105 „ 25 „
Rudolfove srečke	100 gld. 174 „
Akcije anglo-avstr. banke	10 „ 20 „
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	120 „ 116 „
	235 „ 50 „

Tržne cene v Ljubljani

dné 15. marca t. l.

	gld.	kr.
Pšenica, hektoliter	8	12
Rež,	5	85
Ječmen	5	20
Oves,	3	25
Ajda,	5	71
Proso,	5	71
Koruz,	5	53
Leča	9	—
Grah	9	—
Fizol	10	—
Krompir, 100 kilogramov	3	4
Maslo, kilogram	1	6
Mast,	88	—
Speh frišen	60	—
„ poven,	72	—
Surovo maslo,	85	—
Jajca, jedno	2	—
Mleko, liter	8	—
Goveje meso, kilogram	62	—
Telečje	58	—
Svinjsko	64	—
Koštunovo	40	—
Kokoš	55	—
Golob	18	—
Seno, 100 kilogramov	23	—
Slama,	2	5
Drva trda, 4 kv. metre	7	60
„ mehka, „ „	4	50

Tuji:
dne 16. marca.
Pri Slov.: pl. Peke iz Trsta. — Pršnikar iz Kamnika. — Leutische iz Blance. — Gentilmo iz Trsta.
Pri Mateli: Rottenberg z Dunaja. — Schönberger iz Postojne. — Stern z Dunaja. — Weissner iz Kanize. — Schwarz z Dunaja. — Miksa iz Budweisa. — Zuckermann z Dunaja.

Kuverte s firmo
priporočila po najnižji ceni
„NARODNA TISKARNA“
v Ljubljani.

ostankov sukna
1 (788-27)
(po 3-4 metre) v vseh barvah, za polno možko obleko, pošilja po pošttem povzetju, ostanki po 5 ft.
L. Storch v Brnu.
Ako bi se blago ne dopadalo, se more zamenjati.

V „Narodne Tiskarni“

se dobiva:

Časnikarstvo in naši časniki.

Spisal „“

Stat nominis umbra.

Cena 70 kr., po pošti 5 kr. več.

Kdo ima na prodaj

tramove,

9 metrov dolge in 16 do 25 cm. debele, potem (176-1)

deske,

1/2 unče debele.

Ponudbe naj se pošiljajo v Reko (Fiume) pod naslovom S. M., št. III2, poste restante.

Izumil!!!

Po neutrudljivih študijah se je dru. pl. Bendenu posrečilo napraviti

pomado za lase,

o kateri se po vsej pravici trditi sme, da zadostuje svojemu namenu. Po tej pomadi v kratkem času zrastejo gosti lasje in brada, ter je tudi dober pripomoček proti izpadanju las. Izumitelj jamči za gotov uspeh.

Cena lončku 2 gld.

Pristna se dobiva proti predpošiljavi zneska pri izumitelji samem, dru. pl. Bendenu, Prag, Salmgasse 7. (56-17)

Računski sklep

„Notranjske posojilnice v Postojini“,

registrovane zadruge z omejenim poroštvo, za prvo upravno leto 1883.

Denarni promet.

Dohodki:	gld.	kr.	Stroški:	gld.	kr.
Društveni deleži, 60 po 100 gld.	6000	—	Inventar	301	79
Opravični deleži, 63 „ 10	630	—	Posojila društvnikom	23750	50
Pristopnina ali donesek v rezervni fond	84	07	Na predplačane posojila vrnene obresti	—	79
Naloženi denar pri drugih zavodih se vzdigne	3250	—	Vrneni izposojila drugim zavodom	6422	—
Upravne doklade	431	59	Plačane obresti od izposojil	110	—
Hranilne uklope	7779	80	Izplačane hranilne uklope	3162	73
Izposojila zadruge pri drugih zavodih	9422	—	Izplačane obresti za nje	6	92
Obresti od posojil	762	16	Upravni stroški	468	29
Vrneni posojila	10461	—	Naloženi denar pri drugih zavodih	3985	—
	38820	62	Gotovine 31. decembra 1883	612	60
				38820	62

Konto zgube in dobička.

Debet:	gld.	kr.	Credit:	gld.	kr.
Izplačane obresti za hranilne uloge	6	92	Prejete obresti	762	16
Kapitalizovane obresti hranilnih ulog	72	24	Zaostale obresti	19	95
Za l. 1884 naprej plačane obresti	225	74	Za upravne stroške	431	59
Obresti za izposojila zadruge	110	—	Za izposojila zadruge za l. 1884 naprej plačane obresti	30	48
Uradni stroški	468	29			
Cisti dobiček	360	99			
	1244	18		1244	18

Bilanca.

Aktiva:	gld.	kr.	Pasiva:	gld.	kr.
Inventar	301	79	Društveni deleži, 60 po 100 gld.	6000	—
Posojila društvnikom	23750	50	Opravični deleži, 63 „ 10	630	—
Zaostale obresti	19	95	Pristopnina ali donesek v rezervni fond	84	07
Gotovine dné 31. decembra 1883	612	60	Plačane obresti od izposojil zadruge	110	—
			Hranilne uloge	7779	80
			Kapitalizovane obresti	72	24
			Naprej plačane obresti za l. 1884	225	74
			Izposojila zadruge	9422	—
			Cisti dobiček	360	99
	24684	84		24684	84

V Postojini, dné 24. februvarja 1884.

(162-3)

Peter Kraigher m. p., Dr. Ivan Pitamic m. p., Josip Lavrenčič m. p., kontrolor, Alojzij Kraigher m. p., blagajnik.

Z glavnimi in pomočnimi knjigami primerili in v redu našli:

Za nadzorstvo:

Anton Globočnik m. p. Dr. Jurij Sterbenc m. p.

Lastnina in tisk „Narodne Tiskarne“.